

Betref:	Bijbelstudie	Dit is een uitgave van de Hersteld Hervormde Mannenbond	
Onderwerp:	Jona 1 : 17 – 2 : 10	Auteur:	Ds. J.C. den Toom
Jaargang 1	Nummer 2017-04	Deze uitgave is uitsluitend bestemd voor de aangesloten verenigingen	

Een gebed in de nood

In zijn gebed uitgesproken in het ingewand van de vis dankt Jona de Heere voor zijn verkregen verlossing. Zijn nood was groot. God had hem in de diepte geworpen, de afgrond omving hem, het wier was aan zijn hoofd gebonden, de grendelen der aarde waren om hem heen. De HEERE gedacht in zijn toorn in zijn ontfermen ook aan Jona. Want zo lezen we: “De HEERE nu beschikte een grote vis om Jona in te slokken en Jona was in het ingewand van den vis, drie dagen en drie nachten. Die vis slokte hem op en dat niet tot zijn verderf maar tot zijn behoud. Het dier werd voor hem een schuilplaats waar hij veilig was en door Gods zorg adem kon halen. Hij werd er door bewaard voor de dood. Jona had om te vluchten een enkele reis naar Tarsis genomen. Maar de Heere wierp een grote wind op de zee om hem een halt toe te roepen. En de Heere beschikte een transportmiddel om zijn knecht terug te brengen naar zijn uitgangspunt.

Aan het begin van Jona 2 staat dat Jona bad tot den HEERE zijn God. Eerder bad hij niet. Dat wilde hij niet en dat kon ook niet. Maar nu hij schuld heeft beleden is het anders geworden wordt Hij tegen wie Jona in opstand is gekomen met de verbondsnaam HEERE aangeduid en zijn God genoemd. Dat wil zeggen, hij heeft zijn God weer terug. Daarom kan hij weer bidden en pleiten op Gods trouwverbond. In het gebed van Jona treffen we veel punten van overeenkomst aan met de psalmen. Er wordt gesproken van benauwdheid, van roepen en van antwoord. En dat is altijd de toonzetting van de ware bidder. We hebben het benauwd gehad en hebben de HEERE aangeroepen in ons gebed en we hebben van Hem antwoord gekregen.

Jona heeft wel een wonderlijk bidvertrek gehad. Maar wanneer we in nood verkeren, maakt het niet uit waar we ons bevinden, dan bidden en smeken we waar we ook zijn. En wanneer dan een afgedwaald kind des Heeren stil gezet wordt en opnieuw biddend het aangezicht des Heeren wordt gezocht wordt alles zo anders. Al blijven de omstandigheden gelijk. De dichter van Psalm 46 getuigt ervan als hij zegt: “de Heere is krachtelijk bevonden te zijn een hulp in benauwdheden.” En hij voegt er aan toe: “Dies zullen we niet vrezen al veranderde de aarde van haar plaats en al werden de bergen verzet in het hart der zeeën. “ Door die omgang met de Heere wordt niet alleen de hoop verlevendigd en onze kracht vernieuwd, het geeft ook aan dat ons verzet is gebroken en de afstand met God is overbrugd. En dan doet het er niet toe waar we zijn. De psalmist riep uit de diepten tot God. Paulus en Silas baden uit de binnenste kerker. En Jona deed het vanuit het ingewand van de vis.

Zijn gebed heeft een verrassende inhoud. Het is een lofprijzing en dankzegging voor de verkregen verlossing: “Ik riep uit mijn benauwdheid tot den HEERE, en Hij antwoordde mij; Uit de buik des grafs schreide ik en Gij hoordet mijn stem.” Wanneer we het benauwd hebben kunnen we geen lucht krijgen. Dan wordt je van alle kanten geperst. En als er dan geen verandering optreedt kom je om. Wat is het beklemmend, als je haast geen adem kunt halen, als je geen uitweg meer weet. Wat is het benauwend als de hemel van koper lijkt te zijn. Als Gods beloften je niets meer zeggen, als het gebed voor je gevoel afstuit op het plafond en de boze zijn aantijgingen laat horen lijkt het alsof je keel wordt afgeknepen zodat je nauwelijks meer kunt ademen. Duizend zorgen, duizend doden kwellen je angstvallig hart. Je bent benauwd omringd door droefenissen. Wat kan het op je afkomen. Als je mag weten van de opzoekende liefde des Heeren, die je bezocht heeft met de goederen van het heil, maar als je bepaald wordt bij je zonden en schuld klaagt het je aan. En het is bij Jona wellicht niet anders geweest. Maar bij hem wordt uit die benauwdheid het gebed geboren tot God.

Wij hoeven niet door een grote vis te worden opgeslokt om zo ver te komen. Maar we zullen wel persoonlijk aan de nood van onze ziel ontdekt moeten worden. Langs welke weg dat gebeurt en de middelen die de Heere gebruikt kunnen heel verschillend zijn. Als we er maar achter komen dat wij wanneer we voor Gods troon moeten verschijnen met al het onze onmogelijk voor Hem kunnen bestaan. Want het heeft geen enkele grond voor de eeuwigheid. Jona zegt het zo: “Die valse ijdelheden onderhouden verlaten hunlieders weldadigheid.”

Valse ijdelheden zijn leeg, loos, zonder betekenis, ze hebben geen waarde. Ze zijn vals, daarom stellen ze teleur wat we er ook van verwachten. Ze geven geen ware troost en blijvende vrede. Jona had gezien hoe de zeelieden hadden geroepen een ieder tot hun God. Maar het had geen enkel resultaat. Die afgoden hebben wel oren, maar horen niet, ze hebben ogen, maar zien niet en een mond maar spreken niet om de eenvoudige reden dat ze niet bestaan. Je komt er mee om.

Jona weet uit ervaring waar het op uit loopt als je eigen wegen verkiest en je weg vlucht voor het aangezicht des Heeren. Hij heeft het door schade en schande moeten leren. Daar was niet minder dan een storm op zee voor nodig. Bij een ander is het een ziekbed, het verlies van een geliefde, ontslag op het werk. Jona is verlost van die valse ijdelheden. Hij bouwt er niet meer op voort. Hij kent nu een andere weldadigheid. Het is de weldadigheid waar de kerk van Psalm 103 van zingt: “Vergeet nooit een van zijn weldadigheden, vergeet ze niet ’t is God, Die ze u bewees.” Bij de weldadigheden, die de Heere schenkt kunnen we denken aan zegeningen voor ons lichaam en onze ziel, bewaring, bescherming. De allergrootste weldaad die de Heere schenkt is de vergeving van je zonden en het wegnemen van je schuld, waardoor de relatie met God wordt hersteld. En als je daardoor mag genieten van deze weldaden van de drie-enige God vraag je je af: “Wat zullen we de Heere vergelden voor de weldadigheden aan ons bewezen?” Jona weet het antwoord: “Ik zal U offeren met de stem der dankzegging; wat ik beloofd heb, zal ik betalen.” Anderen mogen dan hun valse ijdelheden onderhouden. Hij zal dat niet doen, want daar is geen heil in. Ik heb me niet willen buigen onder het woord waarmee de Heere me riep. Door Hem onderwezen zie ik nu in hoe dwaas het is om tegen Hem in te gaan, om eigen wegen te verkiezen boven zijn weg. Hij wil alles wat het zijne is prijsgeven en zal offeren met de stem der dankzegging. Offeren is zelfverloochening en overgave. “Wat ik beloofd heb zal ik betalen” zegt Jona. Hier spreekt hij de krachtige taal van het geloof. Hij is weliswaar niet omgekomen in de vloed, hij is nog niet geheel behouden. Hij is nog in de vis. Maar al is hij dan nog in die levende gevangenis, hij mag toch weer ademen. En dat is voor hem de waarborg dat de Heere zijn werk voor hem voleinden zal. Daarom zegt hij nu al: “Wat ik beloofd heb, zal ik betalen.” Dat heeft ongetwijfelde te maken hebben met de opdracht die hij van Godswege had ontvangen om te prediken tegen Nineve. Als God hem terug gebracht heeft zal hij Hem niet meer tegenspreken. Hij zal gewillig naar Nineve gaan om daar in Gods Naam te prediken. Je geloften betalen wil zeggen dat je aan de Heere geeft wat je Hem hebt toegezegd. Aan het slot van zijn gebed belijdt Jona “Het heil is des HEEREN.” Het heil des Heeren is daar waar het goed is met God. Als Hij in gunst en ontferming op je neerziet. Dan heb je alles, werkelijk alles. Vergeving van je zonden en je schuld, bewaring op je reis door het leven en voor na het sterven een verzekerde toekomst. Ook na ontvangen genade in het leven der dankbaarheid is de verlost Kerk des Heeren aangewezen op haar Zaligmaker en Borg, haar Heiland en Koning. Hij is ons zo zegt de apostel van God geworden tot wijsheid, rechtvaardig making, heilig making en volkomen verlossing. Het heil kunnen we nooit losmaken van zijn gezegende Persoon. Niet Hij geeft ons de vrede. Maar Hij is onze vrede. Het is alleen door de verbondenheid met Hem wil die vrede er in ons leven ook zijn. Hij sprak: ” Ik ben de ware wijnstok. Die in Mij blijft en Ik in Hem die draagt veel vrucht. Want zonder Mij kunt gij niets doen.” Dat is de les die telkens weer geleerd moet worden. Het heil is des HEEREN is de enige hoop voor allen die in zichzelf geen heil kunnen ontdekken. Zo hopeloos als met Hem stond, staat het er met niemand van ons voor. Hem paste de klacht dat alle hoop Hem gans ontviel daar niemand zorgde voor zijn ziel. Zelfs zijn God en Vader in de hemel niet. Op Golgotha zonk alle grond onder zijn voeten weg toen Hij riep: “Mijn God mijn God waarom hebt Gij Mij verlaten?” “ We vinden het antwoord op zijn vraag in ons aloude avondmaalsformulier: “ opdat wij nooit meer van God verlaten zouden zijn.” Zo is er bewaring van de dood, de verlossing van het verderf, het leven en de vrede met God. Nu en altoos.

Te lezen Schriftgedeelten en te zingen Psalmen

Jona 1 : 17 en Hoofdstuk 2, Psalm 11.

Zingen Psalm 142 : 4,5,7, Psalm 95 : 2,3

Aanvullende gegevens

In het gebed van Jona treffen we citaten aan uit Psalm 18,31,42,50,62, 69, 120 en 142. Het is vermeldenswaard dat 2 van deze psalmen, namelijk Psalm 31 en 69, zogenaamde lijdenspsalmen, van toepassing zijn op het lijden van de Heere Jezus.

Persoonlijke verdieping

1. Lees Psalm 22 en Psalm 130. Probeer vergelijkingen te maken met het gebed van Jona in de walvis en in het persoonlijke geloofsleven.??
2. Trek vanuit Jona 2 de lijnen door naar Mattheus 12: 38-40 en Mattheus 16: 1-4 waar door Jezus verwezen wordt naar het teken van Jona en werk dit nader uit.

Gespreksvragen

1. Van Jona lezen we in Hoofdstuk 1 in tegenstelling tot de scheeplieden niets van een gebed. Wat zou daarvan de reden kunnen zijn?
2. Er wordt wel gesteld nood leert bidden. Is dit een juist of juist niet, waarom wel, waarom niet?
3. In Hebrreeën 11: 1 wordt gesteld: “Het geloof nu is een vaste grond der dingen, die men hoopt, en een bewijs der zaken, die men niet ziet.” Waaruit blijkt het geloof in Jona 2?

Aantekeningen: